

POMORSKI MUZEJ OREBIĆ

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2019. GODINU

SKUPLJANJE GRAĐE

1.1. Kupnja

Pomorski muzej Orebić je po prvi put popunio svoju vrijednu zbirku kupnjom nekog predmeta, jer do sada smo sve u muzeju prikupili donacijama.

Ovaj put je kupljena vrijedna knjiga Giuseppe Rieger iz 1850. godine *Panorama della Costa e dell Isole di Dalmazia*. Ovo je 1. izdanje Panorame iz 1850. godine koje sadrži 41 litografiju u sepiji izrađena prema Riegerovim crtežima kod litografa B. Linassi, u Trstu, uvezano dužine oko 10 metara, visine 165 x 240 mm, a sačuvana u orginalnoj šuber kutiji. Tako PMO ima jedini prvo izdanje.

1.2. Terensko istraživanje

Tijekom obilaska nekih orebičkih kuća iz 19. stoljeća, iz doba kada je bilo više pomorskih kapetana (a nažalost za te kuće čujemo da se prodaju ili renoviraju), pregovarali smo sa vlasnicima da nam ustupe dio knjiga ili dokumenata koji novim vlasnicima često ne trebaju.

Kustosica Milena Grego Njakara imala je dva terenska istraživanja:

U kući obitelji Nenada Vekarić ostavljeno je stotinjak knjiga koje je poklonio gospodin koji je čuvao njihovu kuću spremnu za rušenje, radi prodaje i izgradnje novom vlasniku. Tako smo dopunili muzejsku knjižnicu s vrijednim knjigama.

Na deponiju su radnici komunalnog poduzeća pronašli desetke starih knjiga, rukopisa i dokumenata, čak i arheoloških ulomaka, što je pretpostavka da je bačeno iz neke pelješke kuće. Suradnja s odgovornim radnicima urodila je plodno, te je muzej i ovdje obogaćen za stotinjak predmeta. Time smo pokazali da muzej svojim poslovanjem komunicira o kulturnom nasljeđu u zajednici na inventivan i kreativan način, podižući obrazovnu razinu zajednice povezujući se sa sektorima raznih struka.

Upravo na tom terenskom radu, a često i u raznim tehničkim poslovima izuzetno nam pomažu djelatnici Komunalnog poduzeća „Bilan“ iz Orebića, a čime ujedno ostvarujemo vaninstitucionalnu suradnju. Muzej inače nema tehničku službu, tako da sve poslove obavljamo same.

1.3. Darovanje

Ove godine muzej je obogaćen sa više od 1000 knjiga zahvaljujući donaciji akademika Igora Fiskovića, sina samog utemeljitelja Pomorskog muzeja Orebić, akademika Cvita Fiskovića, te se time upotpunjuje vrijednost, a i važnost naše ustanove, koja ponosno čuva spomen na slavnu prošlost Pelješca, što je doprinos kulturnom razvoju Orebića.

Muzej je dobio i pedesetak izdanja od raznih srodnih kulturnih i izdavačkih ustanova.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Nastavljeno je sa sustavnim provođenjem mjera preventivne zaštite. Preventivna zaštita sastavni je dio zaštite, ali provodimo je sukladno našim uvjetima koji su nedostatni s obzirom na prostor.

Prije unošenja svakog predmeta u M++ program rađena je osnovna preventivna zaštita. Kustosica je temeljito odradila posao čišćenja predmeta, dokumenata i starih knjiga, od kojih je velika većina zaprimljenih predmeta bila u lošem stanju, kao posljedica dugoj izloženosti vlage i paleži. Listao se list po list svake stare knjige, te preventivno zaštitio od dalnjeg propadanja. Svi predmeti i dokumenti detaljno su obrađeni u posebnom M++ programu, te kao takvi i odmah prijavljeni kao kulturno dobro u Ministarstvu kulture. Svi registrirani predmeti, prema zakonu o Muzejima čl.4 pohranjeni su u zasebno čuvanom prostoru potkovlja muzeja.

2.3. Restauracija

U sklopu stalnog postava izdvojena je prioritetna lista građe i ostvaren je Plan za 2019. godinu za restauraciju tri vrijedne umjetnine na papiru. U suradnji sa Hrvatskim

restauratorskim zavodom, odobren je projekt i Odsjek za papir u Dubrovniku napravio je radove. Za isti posao odobrena su sredstva Ministarstva kulture u iznosu 80 000 kuna, a mi smo morali participirati s 10 %.

Radovi su završeni i početkom 2020. biti će izloženi i predstavljeni javnosti.

Zajednički sa Hrvatskim restauratorskim zavodom izvršen je pregled umjetnina i cijelog stalnog postava.

Usvojen je Prijedlog višegodišnjeg plana programske djelatnosti Hrvatskog restauratorskog zavoda na umjetninama iz Pomorskog muzeja u Orebiću.

U trogodišnjem prijedlogu programa, do 2022. godine predloženo je i usvojeno restauriranje još 11 muzejskih predmeta, uglavnom slika i pomorskih karata, koje će u navedenom razdoblju biti restaurirane, za što su potpisane suglasnosti. Vrijednost svih radova biti će nepunih 400.000,00 kuna, opet sa našim učešćem 10%.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

Inventarizirano je 3066 predmeta u M++ programu, s čime smo prezadovoljni, jer smo premašili plan inventarizacije za 2019. godinu, i povećali broj nakon obavljene revizije, i tako smo među rijetkim muzejima koji su obradili toliki broj, i s puno više kustosa. Od 3066 predmeta obrađenih u 2019. godini u Pomorskoj zbirci je 1356, a u Zbirci starih i rijetkih knjiga je 1710 predmeta.

Napravljen je Plan inventarizacije muzejskih predmeta za 2020. godinu u okviru Programa rada za 2020. godinu.

Prema Odluci o reviziji muzejske građe, pristupili smo radu na istoj, uz otežane uvjete s obzirom da muzej ima samo dva zaposlena djelatnika (kustos i ravnatelj). Sva dokumentacija je dostavljena u Ministarstvo kulture.

Na Stručnom vijeću donesena je Odluka o članovima komisije za reviziju.

Svakodnevno se i dalje popisuju predmeti i knjige, koji se dobivaju i dalje, što je kontinuirani posao.

4. KNJIŽNICA

4.1. Nabava

- Darovanje: 1050 naslova
- Razmjena: 20 naslova

4.2. Stručna obrada knjižnog fonda

Već sam navela da je inventarizirano i obrađeno 1710 knjiga u Zbirci starih knjiga koje su provedene kao kulturno dobro RH. Pored toga popisano je u Internoj knjižnici 2029 knjiga, te u Zavičajnoj zbirci 407. Budući da stalno pristižu i nove knjige obrada je još u tijeku. Glavni problem je i ovdje nedostatak osoblja i neadekvatni prostor.

4.4. Služba i usluge za korisnike

Muzejski bibliotečni fond nije na raspolaganju za sve korisnike, jer nemamo uvjete za izlaganje istog, ali i pored toga fondom se koriste studenti i učenici za pisanje stručnih radova. Djelatnici muzeja im pomažu oko pronaleta potrebne građe i nadziru istu.

5. STALNI POSTAV

5.2. Izmjene stalnog postava

S obzirom da nije rađen novi stalni postav svake godine radimo manje izmjene postojećeg. Izmjene se uglavnom odnose na zamjenu starih predmeta novim iz depoa muzeja.

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

Nastavlja se s obradom muzejske građe te unosom u M++ programu. Kustosica radi na fotografiranju i obradi već upisane građe, kao i unosu nove.

Već sam navela da smo u stručnoj obradi građe napravili više od Plana, unatoč problemima sa prostornim lošim uvjetima i nedostatkom osoblja.

6.2. Identifikacija građe

Dorađuje se identifikacija građe i fotografiranje građe u skladu sa čl. 8 Zakona o muzejima.

Kustosica radi na tim poslovima gotovo svakodnevno.

6.3. Revizija grade

Nakon donošenja Odluke o provedbi revizije, koju je donijelo Stručno vijeće PMO, imenovali smo komisiju za reviziju i donesena je Odluka o programu inventarizacije i upisa muzejske građe i muzejske dokumentacije u Registar kulturnih dobara RH.

Obradu i reviziju građe stavili smo u prvi plan i svakodnevno smo obavljali navedeni posao, jer smo do tada imali samo oko 1200 predmeta u M++ programu, i to bez fotografija.

Sada je lijepo što su svi predmeti fotografirani, obrađeni, inventarizirani i digitalno pohranjeni u programu M++. Sve je dostupno u bazi podataka Ministarstva kulture i MDC-a i zaštićeno kao kulturno dobro RH, a što nas obavezuje na još veću odgovornost u čuvanju naše kulturne baštine.

Donesena je Odluka o prihvaćanju zapisnika o provedenoj reviziji, uz obrazac za prijavu podataka. S revizijom građe upoznat je i Osnivač, i kao takva je prihvaćena.

6.5. Posudbe i davanje na uvid

Za potrebe izrade diplomskih, stručnih i doktorskih radova, kao i za potrebe nastavnog procesa, dajemo na uvid stručnu literaturu iz muzejske knjižnice.

6.6. Sudjelovanje na kongresima i savjetovanjima

Seminar na temu GDPR-a. Datum održavanja 5. prosinca 2019., u gradskoj vijećnici Korčula. Organizator održavanja: Turistička zajednica grada Korčule. Seminaru su prisustvovali ravnateljica Vesna Suhor i kustosica Milena Grego-Njakara.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Kao i prijašnjih godina nastavljamo sa uspješnom suradnjom pri manifestaciji Noć starog Orebića, kojom smo u suradnji s gospođama Andreom Šain i Natalijom Zokić, realizirali izložbu pod nazivom *Orebić u vrijeme cara Josipa*.

Tijekom godine stručni djelatnici Pomorskog muzeja Orebić pomažu građanima i institucijama, udrugama i školskoj djeci u svezi kulturne baštine Orebića.

6.12. Informatički poslovi muzeja

Nastavljamo sa dalnjom digitalizacijom mujejske građe.

Redovito dostavljamo podatke o mujejskoj djelatnosti na našoj mrežnoj stranici, te objavljujemo izložbene i druge aktivnosti na facebook stranici.

6.13. Ostalo

Obnovili smo staro izdanje mujejskog kataloga na engleskom jeziku, jer za ovu godinu nismo imali sredstva za izdavanje novog.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

- Tijekom godine, a naročito tijekom ljeta muzej je jedan od važnijih nositelja kulturnih događanja u mjestu. Organiziramo desetak izložbi, kako u prostoru stalnog postava, tako i u prostoru čitaonice *Napredak*, koja je izložbeni prostor muzeja.
- 1. veljače 2019. na Noći muzeja imali smo izložbu na kojoj smo digitalno predstavili Riegerovu knjigu Panorama Dalmacije. Partner u programu bili su Liga za borbu protiv raka Korčula-Pelješac-Lastovo-Mljet, te klape Geta i Nava iz Orebića.
- 20. svibnja 2019. povodom Međunarodnog dana muzeja degustacijska izložba delicija žena iz Lige i predavanje *Mediteranska prehrana kao baština*, kustosica Sani Sardelić. Partner:Gradski muzej Korčula, klapa Nava i Liga protiv raka.
- 6. – 14. srpnja 2019. Izložba slika Dubravke Mijatović iz Zagreba
- 7. – 23. srpnja 2019. Izložba slika Luce Đuraš iz Dubrovnika

- 25. srpnja – 2. kolovoza 2019. Izložba *Orebić u doba Franje Josipa A. Šain i N. Zokić*
- 3. – 11. kolovoza 2019. Izložba slika Tamare Jovandić-Everson iz Sarajeva
- 8. – 22. kolovoza 2019. Izložba slika Marije Popović iz Orebića
- 8. – 31. kolovoza 2019. Izložba slika Mirice i Nina Dubčić iz Dubrovnika
- 1. – 7. rujna 2019. Izložba slika Jaroslava Polačeka iz Praga
- 19. rujna – 16. listopada 2019. Izložba naivnog slikarstva *Hlebinska škola*. Partner: Grad Koprivnica, Muzej Grada Koprivnice i Koprivničko-križevačka županija.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

- Tijekom trajanja izložbe *Hlebinska škola* pozvali smo sve osnovne i srednje škole s područja Pelješca, Korčule i Mljeta da posjete Orebić i navadenu izložbu. S Pelješca, Orebića i Mljeta posjetilo nas je nekoliko razrednih odjeljenja sa nastavnicima i svima je održano edukativno predavanje o naivnom slikarstvu, te su pored izložbe slika mogli vidjeti i dva filma o naivnom slikarstvu, čime su djeca i nastavnici bili oduševljeni.
- Projekt TZ Općine Orebić *Upoznajmo Općinu Orebić* za edukaciju polaznika odradili smo u muzeju
- Stručni djelatnici vrše posebna vodstva za učenike osnovnih i srednjih škola, te studente, ovisno o tematiki, te na zahtjev posjetitelja, od vrtićke skupine do umirovljenika.
- Obavljaju se i stručna vodstva za turističke agencije i medije u svrhu promoviranja kulturnog turizma.

11.2. Predavanja

- 10. rujna 2019. predstavljanje monografije *Od kolijevke do Hajduka* Stanka Karamana iz Splita
- Stručni djelatnici drže predavanja pomorske tematike za ciljane posjetitelje, koji se najavljaju unaprijed.

11.3. Radionice i igraonice

- Organizirali smo radionicu i igraonicu za vrtičku i školsku djecu prema najavi posjeta. Uvijek poslije predavanja za taj uzrast organiziramo crtanje o moru, brodovima i jedrenjacima.
- 18. travnja 2019. Kreativna i edukativna radionica za djecu „Penganje jaja“, partner Sandra Lupis iz Kućista.
- 12. – 14. kolovoza 2019. Dječja radionica *Kreativno ljeto u muzeju*
- 21. prosinca 2019. Božićna radionica za djecu *Izrada ukrasa za Božić*. Partner: Sandra Lupis iz Kućista

11.4. Ostalo

- 13. – 14. kolovoza 2019. Filmovi za djecu i odrasle. Kino Mediteran i MH Orebić
- 12. rujna 2019. Filmovi za djecu i odrasle, Kino Mediteran i MH Orebić
- 13. rujna 2019. Filmovi za djecu i odrasle, Kino Mediteran i MH Orebić
- 9. prosinca 2019. Film *Mala sirena* i film *Dnevnik Diane Budislavljević*. Partner: Kino Mediteran i MH Orebić.
- Surađujući sa najširim krugom partnera i suradnika (javna i lokalna samouprava, gospodarski sektor, baštinske ustanove, visokoškolske i znanstvene ustanove, škole, TZ, udruge građana, pojedinci-profesionalci različitih profila, ali i amateri i volonteri, ostvarujemo razne programe sa što manjim sredstvima, upravo zahvaljujući suradnji dobrih ljudi, kolegijalnosti i zajedničkom radu za opće dobro.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU

- U suradnji sa slovenskim mjesечnim internetskim časopisom *Biti uz more* objavljena je reportaža o Pomorskom muzeju Orebić.
- Nastavlja se daljnja suradnja s dnevnim tiskom, mjesecnicima ili povremenicima, suradnja s lokalnim internet portalima Orebića i Korčule, te Dubrovačko-neretvanske županije.
- Također nastavlja se i suradnja s Radio Korčulom.

- Javnu sliku muzeja nastojimo jačati u suradnji sa medijima, volonterima i prijateljima muzeja, a u nedostatku sredstava naglaskom na komunikativnosti jačamo uključenost muzeja u društveni i kulturni život lokalne zajednice.

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DRUGI PROGRAMI	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	UKUPNO	UKUPAN BROJ POSJETITELJA
ODRASLI (pojedinačni posjet)	100				100					0	100
KARTA S POPUSTOM POJEDINAČNI POSJET (djeca, mlađi, umirovljenici,...)					0					0	0
GRUPE - odrasli (broj osoba)	226				226					0	226
GRUPE - predškolski uzrast (broj osoba)					0					0	0
GRUPE - osnovna škola (broj osoba)	645				645					0	645
GRUPE - srednja škola(broj osoba)					0					0	0
GRUPE - studenti (broj osoba)					0					0	0
OSOBE S POSEBNIM POTREBAMA (broj osoba)					0					0	0
OBITELJSKA ULAZNICA (broj osoba)					0					0	0
STRANI TURISTI (od ukupnog broja, pojedinačno i grupno)	366				366					0	366
BESPLATAN ULAZ (od ukupnog broja)	100	6,000			6,100	100	300	200	50	650	6,750
UKUPNO:	1,337	0	0	0	1,337	0	0	0	0	0	1,337

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja

Lokalna samouprava financirala je Pomorski muzej iz proračuna općine Orebić.

Pomorski muzej Orebić dijelom se financirao iz vlastitih prihoda od ulaznica, prodaje kataloga i iznajmljivanja prostora u prizemlju zgrade.

Aplicirali smo na raspisane natječaje OTP banke i Dubrovačko-neretvanske županije, te dobili novčana sredstva.

Financijski dio posebno će biti predočen u Financijskom izvješću za 2019. godinu, a koji se može usporediti sa planom za 2019.

15.2. Investicije

U protekloj godini, koja je ujedno bila i prva godina djelovanja Muzeja kao samostalne ustanove u kulturi ostvareno je:

- 20 kulturnih događanja (predavanja, kino projekcija, promocija, te izložbi)
- završena je revizija muzejske građe od 1.300 predmeta
- dodatno je obrađeno 5.502 predmeta
- realizirana je restauracija slika u vrijednosti 80.000,00 kn
- usvojen je Prijedlog višegodišnjeg plana programske djelatnosti Hrvatskog restauratorskog zavoda na umjetninama iz Pomorskog muzeja u Orebiću, kojim će se restaurirati još 11 umjetnina.
- Muzej je imao ukupno 6.750 posjeta.
- Zgrada u kojoj je muzej osigurana je po prvi put.
- Kupili smo nove vatrogasne aparate za sve prostorije i napravili sve potrebne zakonske ateste za zgradu.
- Napravili smo Projekt energetske obnove zgrade Pomorskog muzeja, a nakon provedenog energetskog pregleda zgrade i dobivanja energetskih certifikata. Radovi bi bili u vrijednosti 4.000. 000,00 kuna. S navedenom projektnom dokumentacijom javili smo se 2019. godine na Natječaj za financiranje pri Ministarstvu kulture RH. Sada upravo čekamo odgovor, s tim da se općina Orebić obvezala učestvovati sa 20 % sredstava.

- Računalna oprema je bila potpuno zastarjela, te smo kupili dva nova računala, printer, projektor i veliko platno.

Obzirom smo jako zadovoljni postignutim rezultatima u protekloj godini, koje smo ostvarili uz minimalna finansijska sredstva, nadamo se da će Općina Orebić prepoznati viziju muzeja da se nametne kao važan čimbenik u promidžbi kulturnog turizma, te proračunskim sredstvima osnažiti daljnje planove muzeja prema četverogodišnjem Programu rada i Strategiji muzeja.

Pomorski muzej u Orebiću u 2019. godini po prvi put djeluje kao samostalna ustanova i misija njegovih djelatnika je sustavno prikupljanje, sređivanje, čuvanje i proučavanje, te stručno i znanstveno obrađivanje, istraživanje i sistematiziranje muzejske i galerijske građe, te građe iz pomorske povijesti Orebića i poluotoka Pelješca.

Pomorski muzej Orebić polako postaje kulturni lider na području općine koji temeljem rezultata dosadašnjih više od 60 godina rada u sastavu drugih ustanova, a sada kao samostalna ustanova, pridonosi stvaranju kvalitetnijeg društvenog i kulturnog ozračja, te snažno i dalje obilježava identitet Orebića.

Postajemo moderna muzejska institucija čije je djelovanje temeljeno na istraživanju baštine i suvremenoj prezentaciji kulturnog dobra.

Djelovanje muzeja pridonosi ukupnom turističkom razvoju općine Orebić, kroz prihvaćanje kulturne baštine kao dinamičkog pokretača koji širi okvire kulturnog i gospodarskog razvoja. Vizija nas upućuje na dugoročno razdoblje da bi se izdigli još više kao međunarodno poznati.

Kao što je nekada Orebić bio jedan od najjačih pomorskih centara Mediterana, tako želimo da i danas muzej pridonosi razvoju općine, regije i RH, kroz dinamičnu kulturnu praksu koja utječe na razvoj, a baštinjena je na pomorskoj tradiciji.

Vrijednost naše pomorske baštine motivira nas, dvije djelatnice (za sada samo toliko) u postizanju izvrsnosti u skromnim okvirima male sredine i skromnim finansijskim sredstvima. Istaknuta je stručnost mujejskog rada u bavljenju materijalnom i nematerijalnom kulturom Orebića.

Usmjeravamo se na programe za djecu i mlade, jer kod njih se tek stvara pogled na svijet, razvija osobnost i društvena osviještenost, a komuniciramo putem raznih vođenja kroz muzej, putem mujejskih izložbi, radionica, te drugih oblika

prezentacije, sa skromnim tehnološkim mogućnostima u interpretativnoj praksi, ali ipak nalazimo nove mogućnosti prezentacije predmeta i baštine, pa i izvan samog muzeja u prostorima Orebića.